

ENNAKKOARVIOINTI – JÄRJESTÄMISVASTUUN SIIRTÄMINEN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄLLE

NÄKÖKULMA VAIKUTUSTEN ARVIOINNILLE	VAIHTOEHDOT	
	JÄRJESTÄMISVASTUUTA <u>EI SIIRRETÄ</u> HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄLLE 1.1.2017 LUKIEN	JÄRJESTÄMISVASTUU <u>SIIRRETÄÄN</u> HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄLLE 1.1.2017 LUKIEN
HEINOLALAINEN PALVELUNKÄYTTÄJÄ	<ul style="list-style-type: none"> – kuntalaisille samat palvelut tai jopa suppeammat kuin nyt; kireä talous ja henkilöstön saatavuus voi edelleen pakottaa supistamaan toimintaa omatoimisesti – yksin jäädessä palvelut haavoittuvia; nähty aiemmin mm. geriatrin puuttumisena, puheterapeuttien puuttumisena – palveluita joudutaan mahdollisesti ulkoistamaan; ulkoistus ei takaa laatua – hyvinvointikuntayhtymässä alueelliset toimintamallit, prosessit, palvelujen integraatio, palvelujen tuottajat, palvelujen saannin kriteerit, asiakasmaksut, sopimusasiat ym. sovitaan ennen kuin Heinola siirtyy osaksi maakunnallista palvelujen tuottajaa – palvelupisteet samat kuin nyt – kuntalaisten helpompi ottaa yhteyttä paikallisiin toimijoihin kuin alueellisiin 	<ul style="list-style-type: none"> – mahdollisuus olla kehittämässä toimintoja alueellisissa asiakasraadeissa tai –neuvostoissa – Heinola on yksi seudullisten palvelujen tuottajista – erityisosaamista vaativat palvelut suhteellisen lähellä Heinolaa – suunnitteluryhmissä linjattu, että <ul style="list-style-type: none"> o palvelut tuotetaan lähellä asukasta kuntarajoista riippumatta (vrt. laboratorio- ja kuvantamistoiminnat, jotka jo nyt tuottavat seudullisesti ao. palvelut, josta kokemukset hyviä) o palvelut organisoidaan seudullisesti ja tuotetaan ensisijaisesti lähipalveluina, soveltuvin osin seudullisina palveluina o keskitetyt palvelut tukevat ensisijaisesti lähi- ja seudullisia palveluita ja keskitetysti tuotetaan vain erityisosaamista, -tiloja tai laitteita edellyttävät palvelut o palvelurakennetta voidaan tiivistää o liikkuvia ja digipalveluja voidaan lisätä korvaamaan lähipalveluita o digitalisaation ja teknologian turvin voidaan uudistaa, muuttaa ja korvata nykyisiä palvelumuotoja

		<ul style="list-style-type: none"> o muiden palveluntuottajien palvelujen laadun arviointia voidaan kehittää ja keskittää o hankintaa ja sopimusohjausta voidaan keskittää (laajenevat monipuoliset ostopalvelut) o tarvitaan uusia innovaatioita ja tapoja tuottaa palvelut laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa o muutokset ja toimenpiteet, joilla tuottavuutta voidaan nostaa on suunniteltu <p>–Heinolan mielipide voidaan huomioida alueen palveluiden kriteereitä yhdenmukaistettaessa</p>
<p>Vanhuspalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Uuden hyvinvointikuntayhtymän palvelukonseptista sovitaan jo 2017 alkaen (lähipalvelut, seudulliset palvelut, keskitetyt palvelut) – Jos Heinola ei ole mukana 2017 alkaen, niin Heinolalla ei ole päätösvaltaa palvelukonseptista sovittaessa (lukuun ottamatta erikoissairaanhoidtoa), eikä Heinola ole seudullisena eikä mahdollisesti keskitettynä palveluntuottajana ajalla 2017-2018 – on epävarmaa, onko Heinola palveluntuottaja 2019 alkaen, jos toimintamalleista ja palveluverkosta on sovittu jo 2017 alkaen – Heinola laatii ja tarkistaa erilaisia palvelujen myöntämisperusteita itsenäisesti irrallaan muusta maakunnasta – asiakasohjauspiste säilyy Heinolassa ainakin 2018 loppuun asti, sen jälkeen ei ole varmuutta jatkuuko enää Heinolassa vai saadaanko neuvontaa ja ohjausta etänä ja mobiilina muutamana päivänä viikossa 	<ul style="list-style-type: none"> – Uuden hyvinvointikuntayhtymän palvelukonseptista sovittaessa (lähipalvelut, seudulliset palvelut, keskitetyt palvelut) Heinola on mukana suunnittelemassa ja tasavertaisena palveluntuottajana mitä palveluita tuotetaan alueellisesti, seudullisesti ja mahdollisesti keskitetysti jo 2017 alkaen – palvelun käyttäjän näkökulmasta yhteiset myöntämisperusteet takaavat yhdenvertaiset palvelut – nyt alueellisessa työryhmässä on suunniteltu että <ul style="list-style-type: none"> o asiakasohjauspiste muuttuu alueelliseksi toiminnaksi, fyysinen toimipiste säilyy Heinolassa o kuntouttava päivätoiminta säilyy Heinolassa 5 päivänä viikossa o kotihoidon palvelut tuotetaan Heinolassa neljässä tiimissä o asumispalvelujen järjestämisestä ei vielä ole sovittu

	<ul style="list-style-type: none"> – kuntouttava päivätoiminta säilyy Heinolassa 5 päivänä viikossa ainakin 2018 loppuun asti, sen jälkeen ei ole varmuutta jatkuuko enää 5 päivänä viikossa - kotihoidon ja asumispalvelun palvelut tuotetaan omana toimintana niin monessa tiimissä kuin on tarvetta ja rahaa - Heinolan vanhuspalveluissa palvelutarve ja kustannukset ovat kasvamassa rajusti lähivuosina; joudumme ratkaisemaan asian yksin 	
<p>Sosiaalipalvelut</p> <p>Terveysneuvonta</p> <p>Lapsiperheiden sosiaalipalvelut</p> <p>Aikuissosiaalityö</p> <p>Vammaisten palvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Erityistyöntekijäpalvelujen saatavuus vaarantuu (mm. psykologi, puheterapia, sosiaalityöntekijät) – Pieni yksikkö on haavoittuvainen – Heinola laatii ja tarkistaa erilaisia palvelujen myöntämisperusteita itsenäisesti irrallaan muusta maakunnasta – Heinolalaiset samassa tilanteessa olevat asiakkaat ovat erilaisessa asemassa verrattuna hyvinvointikuntayhtymän asiakkaisiin (esim. vammaispalvelujen seudulliset ohjeet laadittu yhdessä) 	<ul style="list-style-type: none"> – Erityistyöntekijöiden saatavuus on parempi – Palvelujen saatavuus varmemmalla pohjalla. – palvelun käyttäjän näkökulmasta yhteiset myöntämisperusteet takaavat yhdenvertaiset palvelut – Varmistetaan asiakkaan/potilaan hoito- ja palveluketjun toimivuus
<p>Terveyspalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Uuden hyvinvointikuntayhtymän palvelukonseptista sovitaan jo 2017 alkaen (lähipalvelut, seudulliset palvelut, keskitetyt palvelut), jos Heinola ei ole mukana 2017 alkaen, niin Heinolalla ei ole painoarvoa palvelukonseptista sovittaessa – Heinola ei ole tasaveroinen neuvottelukumppani, kun päätetään mm. erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon raja-aitojen madaltamisen myötä uusista palveluista, palvelupisteistä, jalkautuvista palveluista – Esimerkiksi puheterapiapalvelut, geriatria, tähytykset, 	<ul style="list-style-type: none"> – Uuden hyvinvointikuntayhtymän palvelukonseptista sovitaan jo 2017 alkaen (lähipalvelut, seudulliset palvelut, keskitetyt palvelut). Asia etenee jo vuoden 2017 aikana kärkihankkeiden myötä. Mikäli Heinola on mukana, voi vaikuttaa nyt suunniteltuihin palveluihin (esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluissa integraatio perustaso+ erikoissairaanhoidon + sosiaalityö, suun terveydenhuollon erityispalvelut, jalkautuva peruserikoissairaanhoidon, vastaanotto toiminnan työnjako) ja palveluiden sijaintiin – Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon raja-aitojen

	<p>rasitusEKG-tutkimukset, magneettikuvaukset muistisairailta, päihdelääkäri jäävät kokonaan Heinolan vastuulle (joko ei ole ollenkaan, jolloin hankittava ostopalveluna, tai on hyvin haavoittuva yhden ihmisen varassa)</p> <p>–vuodeosastotoiminnan osalta alueellisesti ei voida suunnitella Heinolan varaan mitään. Riskeeraa Heinolan toimimisen alueellisena akuuttivuodeosastona. Toisaalta säästöjen vuoksi jatkuvasti riski sille, että joudutaan säästämään omasta toiminnasta mm. mitoitusta laskemalla, mikä vaarantaa hyvää hoitoa ja kuntoutusta</p> <p>– iso julkinen toimija vs. Heinolan yksityistettävät terveyspalvelut (kilpailutus) riskeeraa kokeneiden avaintyöntekijöiden pysymisen Heinolassa. Pahimmillaan kokeneiden tilalle saadaan jatkuvasti vaihtuvia kokemattomia työntekijöitä</p> <p>–talouden kireyden vaatimat säästöt otetaan pelkästään omasta toiminnasta, kun ei päästä vaikuttamaan prosesseihin</p>	<p>madaltamisessa Heinolan mukanaolo varmistaa Heinolan asemaa yhtenä palveluntuottajana erityistason resursseja jalkautettaessa</p> <p>– Alueellisessa akuuttivuodeosastoselvityksessä Heinola on valittu yhdeksi alueelliseksi palveluntuottajaksi (Heinolan vuodeosastot)</p> <p>– Heinolan alue säilyy tasaveroisena työpaikkana alueellisesti myös avaintyöntekijöille (esim. lääkärit, terapiahenkilöstö, hoitohenkilöstö)</p> <p>– yhteisesti sovitut palveluprosessit vähentävät tehottomuutta ja päällekkäistä työtä ja sitä kautta vaikuttavat kustannuksiin (vrt. Eksote) kustannusten nousua hillitsevästi</p>
<p>Kuntoutuspalvelut</p>	<p>– Heinolan yksiköissä tarjotaan kuntoutuspalveluja heinolalaisille ja tarve johon omilla palveluilla ei pystytä vastaamaan, ostetaan mm. hyvinvointikuntayhtymältä (aikaisemmin mm. Lahden kaupungilta)</p>	<p>– alueen kuntoutusosastoja esitetään keskitettäväksi Jalkarantaan Lahteen, Orimattilaan ja Heinolaan, jossa olisi kuntouttava- ja akuuttihoito-osastot</p> <p>– edellisten lisäksi esitetään vahvoja hyvinvointikeskuksia Salpakankaalle, Asikkalaan, Lahteen, Orimattilaan ja Heinolaan, ja näihin keskuksiin olisi keskitetty alueen mm. lasten kuntoutustyöryhmät ja työkykyarviot</p>
<p>Tukipalvelut</p>	<p>– Ravintopalvelut (Heinola 19 htv) Yhteinen ulkoinen toimija tuottaa kaikille (esim. kunta oy) irrallaan sotesta (kunnissa tarvitaan jatkossakin päiväkoteihin – ja kouluille ruokahuoltoa) Työryhmä ehdottaa erillistä valmistelua</p>	<p>–</p> <p>–</p>

	<p>-> Heinola voi halutessaan olla mukana</p> <p>–Siivous- ja laitoshuoltopalvelut (Heinola 30 htv) Yhteinen toimija irrallaan sotesta, työryhmä ehdottaa erillistä valmistelua -> Heinola voi halutessaan olla mukana</p> <p>–Materiaali- ja logistiikkapalvelut Hankinta ja kilpailutus keskitetään soten omaksi toiminnaksi (osto-osaaminen), Varikkopalveluissa oma keskitetty tai ulkoistettu toiminta, asiantuntijavalmisteluun -> Heinola voi halutessaan olla mukana</p> <p>–Vartiointi ja turvallisuus Vartiointi ulkoisena ostona -> ei vaikutusta Heinolassa</p> <p>–Toimistopalvelut (Heinola 20,4 htv) Oma keskitetty tstopalvelu sote-organisaatiolla; Ehdotus arkistoinnin erillisestä maakunnallisesta valmistelusta -> Heinolan henkilökunta jatkaa</p> <p>–Tekniikka (Heinola 1 htv) Keskitetty tilapalvelu, keskitetty laitehuolto, oma tai ostettu -> Heinolan tilanne ei muutu</p> <p>-tukipalvelujen tuottaminen sotelle jatkuu entisellään valtakunnalliseen uudistukseen saakka, ellei maakunnallisia järjestelyjä synny –uudistuksen jälkeisestä tilanteesta ei tiedetä</p>	<p>–> Heinola mukana ainakin sote-ravintopalveluilla</p> <p>–> Heinola mukana ainakin sote-siivous- ja laitehuollolla</p> <p>–> 15 kotipalvelun käytössä olevaa autoa pois varikon ylläpidosta</p> <p>–> ei vaikutusta juurikaan</p> <p>–> 20 htv Heinolasta siirtyy hvky:lle, 0,4 sopeuttamistarve</p> <p>–>tilatarpeet määritellään keskitetysti, niihin liittyvät palvelut ratkoo hvky</p> <p>–sotessa tukipalveluja tuottava henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti hyvinvointikuntayhtymälle</p>
<p>Rajapinnat</p>	<p>– Yhteistyö sote-sivistys välillä ja työllisyyden hoito jatkuu heinolalaisena toimintana</p> <p>– sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation kuvaaminen ja rajapintakysymykset ratkaistaan jo 2017, jolloin Heinolan</p>	<p>–Yhteistyössä mukana ollen pystytään varmistamaan soten ja sivilin yhteistyön jatkuminen heinolalaisia palvelunkäyttäjiä koskevissa asioissa</p> <p>–Heinola tasavertainen neuvottelukumppani sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation</p>

	<p>vaikutusmahdollisuudet ovat olemattomat</p>	<p>kuvaamisessa ja prosessien järjestämisessä sekä peruskuntiin jäävien palveluiden rajapinnoissa</p> <p>– peruskunnan työllistämistyö voi vaikeutua</p>
<p>SOTE:n tietohallinto</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Heinolassa jäädään paikoilleen odottamaan vuotta 2019 – sote-ICT säilyy lähipalveluna (asiantuntemus, kehittäminen, palveluketjut, käytössä olevat sovellukset ja tekniset ratkaisut) – Heinolan organisaation tarpeiden mukaiset laite- ja sovellushankinnat taloudellisten resurssien puitteissa – ei vaikutusmahdollisuuksia tulevaisuuden yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän suunnitteluun ja käyttöönottoon – henkilöstön sitouttaminen muutosvaiheen prosessiin vaikeutuu ajan- ja tiedon puutteen vuoksi – lisäkustannusten arviointi mahdotonta tässä vaiheessa – ICT-toiminnan haavoittuvuus 	<ul style="list-style-type: none"> – Heinola mukana suunnittelemassa tietohallintoratkaisuja ja etenee prosessissa samaa tahtia muiden toimijoiden kanssa – hankinnat tehdään keskitetysti – vaikutusmahdollisuudet tulevaisuuden yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän suunnitteluun ja käyttöönottoon – muutosprosessi pääsee alkamaan hallitusti – yhdenmukaistaa hankinta- ja toimintatapoja – ns. heräteostokset jäävät pois – asiakas- ja potilastiedot helpommin saatavilla, sujuvammat hoitoketjut – sama potilas- ja asiakastietokanta ja rekisterinpitäjä -> parantaa potilasturvallisuutta ja vähentää päällekkäistä työtä – alueella yhteiset asiakas- ja potilastietojärjestelmien versiopäivitykset – Epävarmuustekijöitä: <ul style="list-style-type: none"> o perustietotekniikan laadun osalta tilanne on epävarma; lähipalvelut heikkenevät ja sirpaloituvat, mikä on vaikutus koko kaupungin tasolla o palvelupyyntöjen käsittelyaikojen pidentyminen o onko enää mahdollista toteuttaa räätälöityjä koulutuksia

		<ul style="list-style-type: none"> o tietokantakapasiteetin riittävyys
<p>HEINOLAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – palveluita joudutaan mahdollisesti ulkoistamaan – erityisasiantuntijoiden kollegiaalinen tuki puuttuu – Heinolan näkökulma jää pois alueellisesta kehittämistyöstä – Heinolan kaupungin työntekijöitä ja täyttölupakäytäntö sekä kielteisten täyttölupien määrä Heinolan päätettävissä Heinolan taloudellisen tilanteen mukaisesti – Yksikön näkökulmasta jokainen työntekijä pyrkii mitä todennäköisimmin varmistamaan työpaikkansa tulevaisuudessakin – ajatus, että parhaat työpaikat jaossa alkuvaiheessa ja hakeudutaan ky:n palvelukseen → lääkärit, psykologit, sosiaalityöntekijät → muut avaintyöntekijät, esim. johtajat, päälliköt, esimiehet → kaikki soten työntekijät, mutta myös koko henkilökunta, esim. talouspalvelut –tukipalvelujen tuottaminen sotelle jatkuu entisellään valtakunnalliseen uudistukseen saakka, ellei maakunnallisia järjestelyjä synny –uudistuksen jälkeisestä tilanteesta ei tiedetä 	<ul style="list-style-type: none"> –saa olla vaikuttamassa ja kehittämässä uutta toimintaa –työnantajana suurempi organisaatio – laajemmat mahdollisuudet – Henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä osaksi hyvinvointikuntayhtymän henkilöstöä – erityistyöntekijöiden saatavuus todennäköisesti paranee, koska ollaan osa isompaa kokonaisuutta, jossa työpaikka turvattu pitkällä aikavälillä – mahdollisuus vaikuttaa erityisesti tällä hetkellä Heinolan sotelle tukipalveluja tuottavan henkilöstön sijoittumiseen –saadaan alueen 'epäterve' palkkakilpailu hallintaan – isossa organisaatiossa mm. sijaisjärjestelyt ja rekrytointi helpottuvat ja tehostuvat
<p>HEINOLAN KAUPUNGIN TALOUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Sote-talous perustuu nykyisille tehtäville, niiden menoille ja tuloille. – Rahoitusriskejä on mm. ESH-ostopalvelumenojen kehityksessä ja lääkäripalvelujen hankintakustannuksissa (palkkatyö/ostopalvelu). Riskit poistuvat maakunnallisen järjestelmän tullessa 	<ul style="list-style-type: none"> – Laajentuvan kuntayhtymän toiminnan ja talous- ja henkilöstöhallinnon organisointia ja laskentajärjestelmiä ei saada valmiiksi ennen 1.1.2017. Kunnat vastannevat omasta PHSOTE:n ulkopuolisesta toiminnasta, sen kustannuksista ja laskutuksista nykyiseen tapaan ainakin vuoden 2017. – Samat rahoitusriskit, mitä on kuvattu vasemmalla oman toiminnan

	<p>voimaan 2019.</p> <ul style="list-style-type: none"> –Kaupungin sote-omaisuuden, (mm. kuntayhtymäosuudet) luovuttamisesta maakunnalliselle tai valtakunnalliselle toimijalle v.2019 ei ole luotettavaa arviota. Myöskään kaupungille mahdollisesti tulevasta korvauksesta ei ole tietoa. –Yhtenäisen seudullisen ICT-järjestelmän kustannukset jyvitetään joiltain osin Heinolalle –Yhdistymiskustannukset v. 2019 ja sen jälkeen jäävät uuden maakunnallisen toimijan tai valtion maksettavaksi. –palvelujen kilpailutuksia on nyt toteutettu yhdessä Päijät-Hämeen sote-toimijoiden kanssa ja kilpailutukset toteuttaa jatkossa Heinola itse (lastensuojelun laitoshoido, mielenterveys- ja päihde kuntoutujien laitos- ja asumispalvelut, Papa-seulonnat) –soten kustannuksissa raju nousupaine → erikoissairaanhoidon ostopalvelujen nousevat kustannukset kurjistavat kunnan peruspalveluja (näky jo nyt) 	<p>kohdalla, pätevät ainakin vuonna 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> –Epävarmuudet omaisuuksien siirroissa v. 2019 ja mahdollisissa korvauksissa, joita on kuvattu vasemmalla, liittyvät myös hyvinvointikuntayhtymä-vaihtoehtoon. –Yhtenäisen seudullisen ICT-järjestelmän kustannukset jyvitetään joiltain osin Heinolalle –Muitakin yhdistymiskustannuksia syntyy, mutta niiden arviointi on tässä vaiheessa mahdotonta. Yhdistymiskustannukset ajoittuvat vuosille 2017-2018. –Vuotta 2017 pidemmälle ulottuvaa talousvaikutusten arviointia on mahdoton tehdä, koska toiminnan järjestämisestä ja kustannusten jakoperusteista ei ole käytettävissä mitään tietoa. –Yhdistymiskustannukset v. 2019 ja sen jälkeen jäävät uuden maakunnallisen toimijan tai valtion maksettavaksi. –Varmistetaan yhteiset kilpailutukset –soten kustannuksissa raju nousupaine → soten kokonaiskustannusten hallintamahdollisuus parempi pitkällä aikavälillä –Sote-kokonaisuuden järjestämis-, tuottamis- ja talousvastuu samalla taholla -> ei osaoptimointimahdollisuutta perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon välillä
<p>HEINOLAN KAUPUNGIN VAIKUTUS-MAHDOL LISUUDET</p>	<ul style="list-style-type: none"> –täydet vaikutusmahdollisuudet vuosille 2017-2018 omaan toimintaan, ulkoistettuihin rajalliset –ei tasavertaista neuvottelumahdollisuutta vuodelle 2019 suunniteltuun palvelujärjestelmään 	<ul style="list-style-type: none"> –pystytään vaikuttamaan laajasti muutossuuntaan ja huomioimaan heinolalaisten paikalliset tarpeet –tasavertaiset vaikutusmahdollisuudet alkaen vuodesta 2017 palvelujen rahoittajana, ei vaikutusmahdollisuuksia enää 2019 alkaen (ei enää

	<p>–hyvinvointikuntayhtymässä alueelliset toimintamallit, prosessit, palvelujen integraatio, palvelujen tuottajat, palvelujen saannin kriteerit, asiakasmaksut, sopimusasiat ym. sovitaan ennen kuin Heinola siirtyy osaksi maakunnallista palvelujen tuottajaa eikä Heinola ole tasavertainen neuvottelukumppani toimintaan, mikä alkaa jo 2017, jolloin Heinola ei vielä ole toiminnassa mukana</p>	<p>järjestämis-, tuottamis-, eikä rahoitusvastuuta)</p>
YRITYSVAIKUTUKSET	<p>–ei vaikutusta nykyiseen toimintamalliin (yhteistyöhön yritysten kanssa)</p>	<p>–alueellisessa suunnittelussa linjattu, että toimitaan uudenlaisen kumppanuusajattelun ja sitä myötä monituottajamallin mukaisesti, jolloin asiakkaan valinnanvapaus lisääntyy ja edistetään yrittäjyyttä</p>
YMPÄRISTÖ-VAIKUTUKSET	<p>–Vaihtoehtojen ympäristövaikutuksissa ei ole oleellisia eroja (ekologisuus, ilmasto-vaikutukset, hiilijalanjälki jne)</p>	<p>– Vaihtoehtojen ympäristövaikutuksissa ei ole oleellisia eroja (ekologisuus, ilmasto-vaikutukset, hiilijalanjälki jne)</p>